

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

PEDAGOGIKA OGÓLNA

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Instytut pedagogiki i psychologii
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Profil kształcenia:	Praktyczny
Nazwa specjalności:	Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna
Rodzaj modułu uczenia się:	Moduł A.1. Podstawy działań pedagogicznych
Rok / Semestr:	Rok akademicki 2020-2021 / semestr I
Osoba koordynująca przedmiot:	Prof., dr hab. Volodymyr Rudenko
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Ma ogólną wiedzę w zakresie wychowania, kształcenia, nauk społecznych, umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami wykładowcy, wykazuje aktywność w zakresie samodzielnego wzbogacania wiedzy.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Konsultacje	Egzamin/zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	15	15							Egz+Zal	30
Studia niestacjonarne	15	15							Egz+Zal	30

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład problemowy. Wykład z prezentacją multimedialną.
Ćwiczenia	Dyskusje, analiza przypadków, prowadzenie warsztatów, w ramach których studenci przedstawiają swoje propozycje, wyciągania wniosków z przekazanych i przyswojonych przez nich treści, przygotowanie referatów.

**IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU I OBSZARÓW**

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza:		
1.	Zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice ogólnej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym.	P7U_W
2.	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki ogólnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk.	P7U_W; P7S_WK
3.	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, jej nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania.	P7U_W; P7S_WG
4.	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę.	P7U_W; P7S_WG
5.	Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych.	P7U_W;; P7S_WK
Umiejętności:		
1.	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych	P7U_U; P7S_UW
2.	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki ogólnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	P7U_U; P7S_UW

3.	Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki ogólnej, jak i innych dyscyplin naukowych	P7U_U; P7S_UK; P7S_UO;
4.	Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	P7U_U; P7S_UW;
5.	Potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych	P7U_U; P7S_UK; P7S_UO;
Kompetencje społeczne:		
1.	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	P7U_K; P7S_KO;
2.	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki ogólnej; angażuje się we współpracę	P7U_K; P7S_KO;
3.	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga	P7U_K; P7S_KO;
4.	Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	P7U_K; P7S_KO;
5.	Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	P7U_K; P7S_KO;
V. TREŚCI PROGRAMOWE (UCZENIA SIĘ)		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1.	Pedagogika ogólna jako wiedza o pedagogice. Podstawowe pojęcia w pedagogice. Definicje i rozumienie pedagogiki ogólnej - ideę dyskursywności wiedzy.	K_W01
W2.	Przedmioty pedagogiki. Pojęcia opisujące przedmiot badań pedagogicznych. Obszary i typy badań pedagogicznych. Działy pedagogiki. Założenia współczesne pedagogiki.	K_W02
W3.	Nauki pedagogiczne i nauki współdziałające z pedagogiką. Miejsce pedagogiki wśród nauk o człowieku. Typologia subdyscyplin pedagogiki.	K_W03
W4.	Edukacja jako narzędzie pedagogiki. Filary edukacji. Dziesięciościan jako model kształtowania procesów praktyki edukacyjnej. Wiedza o edukacji jako aktywny czynnik zmian w obszarze pedagogiki.	K_W05
W5.	Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji. Współczesna wiedza o edukacji w perspektywie poznawczej współczesnej epistemologii i socjologii wiedzy	K_W07
W1.	Instytucjonalizacja i dyscyplinaryzacja pedagogiki. Cywilizacyjne uwarunkowania instytucjonalizacji pedagogiki jako dyscypliny naukowej	K_W10
W2.	Teorie uczenia się - nauczania Uczenie się" jako centralna kategoria pojęciowa współczesnej praktyki edukacyjnej.	K_W12
Lp.	Ćwiczenia/warsztaty:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw.1.	Pedagogika jako dyscyplina naukowa. Podstawowe pojęcia w pedagogice. Ogólna struktura systemu pojęć pedagogicznych. Przedmiot badań pedagogicznych. Praktyka pedagogiczna w odniesieniu do praktyki życiowej człowieka. Trudności, konieczności	K_U01

	i możliwości istnienia pedagogiki.	
Ćw.2.	Miejsce pedagogiki wśród nauk o człowieku. Subdyscypliny pedagogiki. Klasyfikacja nauk pedagogicznych Zygmunta Wiatrowskiego. Związek pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi (filozofia, psychologia, socjologia, medycyna, prawem, ekonomia). Edukacja a przeobrażenia cywilizacyjne i kulturowe w Europie. Subdyscypliny i dziedziny wiedzy o edukacji w ujęciu B. Sliwerskiego a wg Stanisława Kawuli.	K_U02
Ćw.3.	Przedmiot badań pedagogiki. Metody zbierania danych w badaniach pedagogicznych. Przedmiot badań pedagogiki. System badań, metody badań. Teorie poznawcze i symboliczne reprezentacji. Metody zbierania danych a typy badań pedagogicznych. Metody badań w pedagogice (metody ilościowe i jakościowe). Metody badań pedagogicznych wg Tadeusza Pilcha i Mieczysława Łobockiego.	K_U04
Ćw.4.	Teorie uczenia się nauczania. Pedagogiczne wzory uczenia się. Strategie nauczania. Synergia. Uczenie się we współpracy. Całościowe uczenie się. Strategie wspierania rozwoju osobowego. Style nauczania. Indywidualizacja kształcenia. Komunikacyjne środowisko nauczania i uczenia się. Doskonalenie nauczania przez badania. Tutoring, czyli wzajemne wspieranie się w nauce. Motywacja w nauce.	K_U08
Ćw.5.	Wychowanie jako wspomaganie rozwoju wychowanków. Modele wychowania. Pojęcie wartości systemy wartości, przekonań i postaw. Klasyfikacja wartości. Aksjologiczne podstawy współczesnej edukacji (wychowania) a główne środowiska wychowawcze (rodzina, Szkoła, kościół, media). Rozumienie wartości i ich typologia. Aksjologia pedagogiczna. Wychowanie jako wywieranie pedagogicznego wpływu. Wychowanie w ramach nauki i teorii. Zasady wychowania. Granice wychowania; Pseudowychowanie.	K_U09
Ćw.6.	Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji. Wybrane nurty i systemy pedagogiczne. Systemy filozoficzne epoki przednowoczesnej. Idee edukacyjne zawarte w systemach filozoficznych epoki nowoczesnej i do kreowania ideologii edukacyjnych w XIX i XX wieku. Najważniejsze kierunki pedagogiczne. Czym jest wychowanie? Główne postulaty kształcenia dorosłych.	K_U01
Ćw.7.	Wzór osobowy współczesnego nauczyciela. Tradycje wzorowania się na innych i bycia wzorem. Wymiary roli mistrza: doskonałość, autorytet, wzór, spotkanie, odpowiedzialność. Motywacja nauczycieli i wychowawców do działalności pedagogicznej. Kompetencje nauczyciela. Umiejętności pedagogiczne nauczycieli i wychowawców. Rozwój zawodowy nauczyciela (doksztalcanie i doskonalenie zawodowe).	K_U02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EUS (Efekt uczenia się)
Wiedza:		
	Efekty kształcenia będą sprawdzone za pomocą pisemnego testu.	W: 1 - 5;
Umiejętności:		
	Za pomocą metody projektów realizowanych na podstawie założeń podanych przez prowadzącego.	W: 1 - 5; Ćw.:1 - 7;
Kompetencje społeczne:		
	Dyskusje dot. referatów i prezentacje przygotowywanych przez studentów.	W: 1 - 5; Ćw.:1 - 7;

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna Student nie zna i nie rozumie/nie potrafi/nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna i rozumie /potrafi/jest gotów:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna i rozumie /potrafi/jest gotów:	Ocena bardzo dobra Student zna i rozumie /potrafi/jest gotów:
	1. Brak referatu 2. W przypadku uzyskania wyniku testu mniej 50% i oceny projektu < 9 pkt.	1. Ocena referatu oraz 2. W przypadku uzyskania wyniku testu w granicach (51-59)% – 3,0; (60-69)% – 3,5 i oceny projektu < 9 –13 pkt.	1. Ocena referatu oraz 2. W przypadku uzyskania wyniku testu w granicach (70-79)% – 4,; (80-89)% – 4,5 oceny projektu < 13,5–17,5 pkt.	1. Ocena referatu oraz 2. W przypadku uzyskania wyniku testu w granicach (90-100)% – 5,0 oceny projektu >17,5 pkt.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	30	30
Egzamin/zaliczenie	10	10
Udział w konsultacjach	10	10
Projekt / esej	15	15
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	15	15
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	20	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	100 / 4	100 / 4
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	30	30
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	30	30
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	20	20
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	20	20

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

1. Bogaj A. (red.) Rozwój pedagogiki ogólnej. Inspiracje ograniczenia kulturowe oraz poznawcze, Warszawa- Kielce 2001,
2. Goriszowski W., Badania pedagogiczne w zarysie, WSP TWP, Warszawa 2005.
3. Góralski A., Metody badań pedagogicznych w zarysie (red.). Wyd. Universitas Rediviva, Wydanie 4-te, Warszawa 2009.
4. Hejnicka- Bezwińska (red.) Racjonalność pedagogiki, Bydgoszcz 1995,
5. Hejnicka- Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2008,
6. Hessen S., Podstawy pedagogiki, Warszawa 1993,
7. Konarzewski K., Jak uprawiać badania oświatowe, WSiP, Warszawa 2000.
8. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa 1993,
9. Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2006.
10. Pilch T., T. Bauman, Zasady badań pedagogicznych, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2001.
11. Rodziewicz E., Szczepska-Pustkowska M., (red.) Od pedagogiki ku pedagogii, Toruń 1993,
12. Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
13. Schulz R., Wykłady z pedagogiki ogólnej. Perspektywy światopoglądowe w wychowaniu, Toruń 2003.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

1. Bocheński J., M., Współczesne metody myślenia, Poznań 1992,
2. Gromkowska-Melosik A., Ściagi, plagiaty, fałszywe dyplomy. Studium z socjopatologii edukacji, GWP, Gdańsk 2007.
3. Krüger H.-H., N. Pfaff, Metody badań pedagogicznych [w:] Pedagogika tom 2. Pedagogika wobec edukacji, polityki oświatowej i badań naukowych (red.) B. Sliwerski, GWP, Gdańsk 2006, s. 1-48.
4. Nowak M., Podstawy pedagogiki otwartej, Lublin 1999,
5. Palka S. Pedagogika w stanie tworzenia. Kontynuacje. Kraków 2003,
6. Pluta A., Pedagogika pogranicza. Cz. I i II, Częstochowa 1997, 1999,
7. Tarnowski S. (red.), Krytyka rozumu pedagogicznego. Bydgoszcz 1993.

Inne materiały dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne z kursu „Pedagogika Ogólna”

